

Løver i gatene i Minneapolis

Ved vannhullet i Afrika finner vi en ensom buffalo som tar seg en pause i skyggen. Det er vanskelig å vite hvor den kommer fra, hvorfor den er alene eller hvor langt den har gått i den stekende solen. Helt uforstyrret og fredelig, aner fred og ingen fare. Driker som om den aldri har sett vann før, men den er ikke alene. En løve lusker i buskene med store forhåpninger om dens neste måltid. Når løven angriper har buffaloen to muligheter; den kan løpe og håpe på det beste, eller prøve å kjempe.

Fight or flight responsen er en automatisert reaksjon på en plutselig hendelse hvor man enten kjemper eller flykter. Responsen ligger naturlig hos både mennesker og dyr, men har mange variasjoner. I farlige situasjoner kan folk reagere med frykt og panikk mens andre kjenner en trang til å kjempe. Dette handler om overlevelsesinstinktet vårt.

Som liten var jeg aldri noe god i Tikken. Leken der alle barna løper mens én person skal «fange» deg. Alle løper i hver sin retning og øker farten om personen som «har an» kommer din vei. Min respons på å bli jaget var ikke lik de andre sin. Isteden for å løpe raskere til alt håp er ute, snur jeg meg og ser motstanderens fart og kjenner frykt for å bli tatt. Jeg kjemper ikke til siste slutt, men stopper, gjerne ved å sette meg ned og uttrykke «plis ikke ta meg» i håp om nåde.

Som den konfliktskye personen jeg er mener jeg at det finnes to måter å leve livet sitt på. På flukt i frykt for det som kjennes truende, eller i kamp. Selv har jeg en tendens til å leve livet på flukt. Redd for ukomfortable diskusjoner, redd for å by på for mye av meg selv og redd for å kjempe for noe jeg vet jeg likevel vil tape. Det er lettere å si «jeg vil ikke snakke om det nå», enn å konfrontere problemet. Det er lettere å skru av lyset og forlate rommet enn å samle opp motet til å rulle sammen avisen og drepe edderkoppen på veggen. Lettere å si du er enig med de andre enn å forklare hvorfor du er uenig. Lettere å kalle gutten du liker for kompis enn å fortelle at han er det første du tenker på når du våkner og siste du tenker på før du legger deg. Det er lettere å skru av lysene i det hvite hus og gjemme seg i bunkeren enn å høre på hva folket har å si.

25.mai 2020 ble afroamerikanske George Floyd knelt i bakken og kvelt av en politibetjent i Minneapolis. Flere videoer av den grove pågripelsen har tatt av på nettet. Det hadde vært lettere om vitnene ikke hadde åpnet munnen. Om videoene aldri hadde blitt spredd. Lettere om vi alle gikk tilbake til hverdagen og tenkte at dette er enda et «uhell» og ikke en handling ut av hverken hat eller rasisme. Likevel er det ikke alt man kan rømme fra.

Mens jeg ligger i sengen og swiper gjennom en svart Instagram med hashtag «blacklivesmatter» vet jeg at dette ikke er et tegn på flukt. Det har lenge vært stille, men i USAs gater blir mørkhudede jaget ned, angrepet og drept. Folk er lei av å rømme. Demonstrasjoner som foregår nå er en kamp alle tar sammen.

Mulig buffaloen i Afrika hadde overlevd om den hadde rømt. Om den hadde løpt alt den kunne i motsatt retning og aldri sett seg tilbake. Kanskje flukt var løsningen i det tilfellet, men i et truende øyeblikk som dette er det vanskelig å vite hva som er riktig og galt. En buffalo i gatene i USA blir angrepet, men den er ikke alene.

Tuva vg3